

Uchwała przyjęta na Kongresie EPL, St. Julian's (Malta), 29–30 marca 2017 r.

W kierunku filaru praw socjalnych – sprawiedliwe dochody i sprawiedliwość społeczna w miejscu pracy

Miejsca pracy, kariery i przedsiębiorstwa stale się rozwijają. Nowe technologie, innowacyjne modele produkcji i globalizacja zmieniają naszą tkankę gospodarczą. **Nie pozostaje to również bez wpływu na nasz sposób pracy.** Coraz większa elastyczność, różnorodność i przedsiębiorczość na rynkach pracy XXI w. to decydujące siły napędowe długofalowego wzrostu gospodarczego i procesu tworzenia miejsc pracy w tej zmieniającej się gospodarce, które muszą iść w parze z bezpieczeństwem, aby zapewnić wszystkim obywatelom dostęp do godziwej pracy i odpowiednich praw socjalnych.

W celu wspierania konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy w globalnej i cyfrowej gospodarce Europa potrzebuje **dynamicznej siły roboczej**, w tym osób młodych i starszych, kobiet i mężczyzn. Protekcyjizm prowadzi do ubóstwa – ceną za cła przywozowe i wojny celne są ostatecznie miejsca pracy i wyższe ceny. Jednocześnie ludzie chcą być w stanie w pełni korzystać z potencjału, jaki oferują nowe technologie i modele produkcji, aby zapewnić sobie lepszą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym oraz poprawić swoje umiejętności.

W tym samym czasie zmieniająca się gospodarka prowadzi do coraz większej **różnorodności w formach zatrudnienia i stosunkach pracy**. W wielu nowych działalnościach różnica między samozatrudnieniem i zatrudnieniem stała się mniej wyraźna. Przedsiębiorczość, innowacyjne modele produkcji i transformacja cyfrowa mają coraz większy wkład w nasz przyszły dobrostan. Musimy dopilnować, aby również wszystkie modele biznesowe miały wkład w nasze modele społeczne.

Zdajemy sobie sprawę, że zwiększona elastyczność i różnorodność stanowi niekiedy wyzwanie, jeśli chodzi o zaspokojenie **potrzeby bezpieczeństwa zarówno pracowników, jak i pracodawców**: w przypadku pracodawców – bezpieczeństwa, które daje możliwość polegania na elastycznych pracownikach w celu utrzymania konkurencyjności na stale zmieniającym się rynku światowym; w przypadku pracowników – bezpieczeństwa zatrudnienia, aktywnego wspierania zatrudnienia, bezpieczeństwa finansowego i ochrony dochodów, możliwości rozwoju zawodowego i uczenia się przez całe życie oraz zdrowej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym.

Podczas gdy wysoko wykwalifikowani pracownicy mający umiejętności cyfrowe cieszą się wysokim poziomem bezpieczeństwa zatrudnienia, **niektóre branże i miejsca pracy znajdują się pod presją**. Jednocześnie coraz większa liczba osób **łączy główną pracę z pracą dodatkową**, czy to w ramach zatrudnienia czy samozatrudnienia, lub przymusowo pracuje w niestandardowych formach zatrudnienia lub na podstawie nietypowych umów. Osoby te doświadczają niekiedy **trudności w korzystaniu ze swoich praw** w miejscu pracy lub w uzyskaniu dostępu do świadczeń socjalnych. Dotyczy to w szczególności kobiet, które doświadczają luki płacowej wynoszącej 18% i które mają większy udział w zatrudnieniu w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz więcej przerw w karierze z uwagi na opiekę nad dzieckiem.

Europejska Partia Ludowa wyraża przekonanie, że konkurencyjność europejskiej gospodarki ma zasadnicze znaczenie dla zabezpieczenia przyszłości Europy. Dlatego też w wysoce konkurencyjnej **europejskiej społecznej gospodarce rynkowej należy znaleźć równowagę między konkurencyjnością gospodarczą a postępem społecznym** w celu zapewnienia pełnego zatrudnienia i postępu społecznego, a także wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska. Wysokiej jakości praca jest nie tylko źródłem dochodu; stanowi ona również siłę napędową procesu wzmacniania pozycji i integracji oraz ochronę przed ubóstwem. Dzięki skutecznej ochronie socjalnej osoby, które napotykają komplikacje, mają plan awaryjny i konkretne możliwości ponownego wejścia na rynek pracy. W ostatecznym rozrachunku przynosi to korzyści całej gospodarce.

Chcemy opłacalnych miejsc pracy, które zapewniają godziwy dochód i godziwe warunki pracy, a także dostęp do skutecznej ochrony socjalnej dla każdego pracownika.

W związku z tym Europejska Partia Ludowa:

- z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji Europejskiej dotyczący europejskiego filaru praw socjalnych, którego celem jest wzmocnienie społecznego wymiaru UE i stymulowanie konwergencji; wzywa wszystkie państwa członkowskie, partnerów społecznych i zainteresowane strony do aktywnego udziału w rozwoju i wdrażaniu tej inicjatywy;

Sprawiedliwe dochody i ochrona

- podkreśla, że za każdą pracę należy się współmierne wynagrodzenie oraz że odpowiednia ochrona socjalna musi obejmować wszystkich pracowników, bez względu na formę zatrudnienia i stosunek pracy, w tym osoby pracujące na własny rachunek lub wykonujące pracę za pośrednictwem platform cyfrowych, aby w ten sposób zapewnić odpowiednie bezpieczeństwo finansowe i odpowiednią ochronę;
- wzywa zatem Komisję Europejską i państwa członkowskie do zajęcia się kwestią umów zerogodzinowych oraz do przeciwdziałania nadużywaniu takich umów;
- wzywa Komisję Europejską i państwa członkowskie do aktualizacji istniejących przepisów, aby nałożyć na wszystkie przedsiębiorstwa, w tym na platformy cyfrowe i innych pośredników, obowiązek zgłaszania wszelkiej pracy podejmowanej za ich pośrednictwem i zapewnić w ten sposób opłacanie odpowiednich składek na ubezpieczenie społeczne i odpowiednie zabezpieczenie społeczne;
- wzywa zatem Komisję Europejską i państwa członkowskie do skutecznego zapobiegania pracy nierejestrowanej i rozwiązania tego problemu oraz do przekształcania takiej pracy w pracę rejestrowaną w celu poprawy warunków pracy i ochrony socjalnej; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje utworzenie europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej, której celem jest poprawa współpracy i wymiany informacji między krajowymi inspektoratami;

Wsparcie dla osób w potrzebie

- podkreśla, że rozległa siatka bezpieczeństwa dla osób żyjących z małych emerytur lub osób bezrobotnych ma kluczowe znaczenie w zapewnianiu im wzmocnionej pozycji, niezależnego życia i zabezpieczenia społecznego, a w ostatecznym rozrachunku przynosi korzyści całej gospodarce; wzywa zatem państwa członkowskie do pomocy osobom w potrzebie i zapewnienia im odpowiedniej ochrony socjalnej;

Swobodna i sprawiedliwa mobilność pracowników

- wspiera swobodę przemieszania się w Unii Europejskiej jako źródło dobrobytu i tworzenia miejsc pracy; wzywa Komisję Europejską i państwa członkowskie do stymulowania swobodnego przemieszczania się oraz do zwiększenia wsparcia publicznego;
- wzywa zatem Komisję Europejską i państwa członkowskie do zapewnienia pełnej ochrony i możliwości przenoszenia uprawnień socjalnych zgromadzonych w różnych pracach podejmowanych w okresie pracy zawodowej, w tym w innych państwach członkowskich, w celu zwiększenia możliwości zatrudnienia i mobilności pracowników, ułatwienia przekwalifikowania zawodowego i lepszego zabezpieczenia kariery zawodowej;
- wzywa zatem, aby do tej samej pracy podejmowanej w tym samym miejscu stosowano takie same zasady dotyczące wynagrodzenia, bez względu na płeć czy narodowość pracownika;

Poprawa równowagi między życiem zawodowym a prywatnym

- wzywa Komisję Europejską i państwa członkowskie do przedstawienia wniosków ustawodawczych w sprawie rozwiązań w zakresie elastycznego czasu pracy i w sprawie urlopu opiekuńczego, w tym również w innych państwach członkowskich, w celu wspierania lepszego godzenia pracy z życiem prywatnym, możliwości skorzystania z urlopu w celu opieki nad członkami rodziny oraz odpowiedniej ochrony;
- wzywa partnerów społecznych do wypracowania odpowiednich możliwości unikania stałej dostępności i wypalenia zawodowego, przy jednoczesnym umożliwieniu elastyczności;

Ożywianie dialogu społecznego

- podkreśla, że dialog społeczny ma zasadnicze znaczenie w uzyskaniu równowagi między konkurencyjnością a sprawiedliwością; wzywa zatem Komisję Europejską, państwa członkowskie i partnerów społecznych do dalszego ożywiania dialogu społecznego zarówno w celu wypracowania nowej „umowy społecznej”, nieulegającej w przyszłości dezaktualizacji i uzgodnionej wspólnie przez partnerów społecznych, jak i w celu przygotowania przyszłości europejskiej społecznej gospodarki rynkowej.